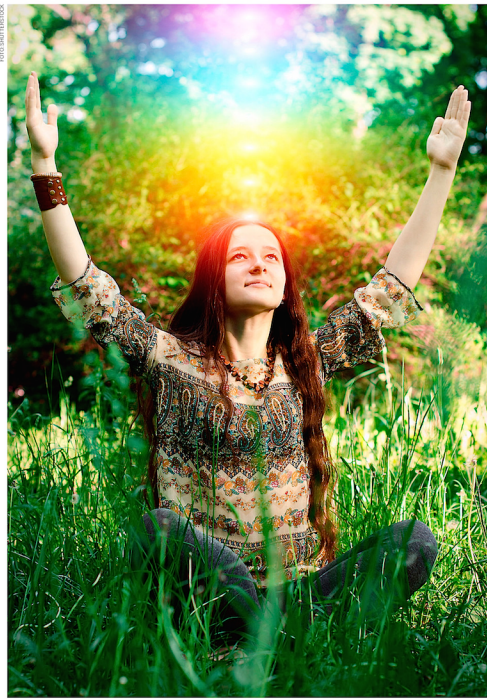


# Andliga tjänster säljs in med invecklade teorier

På tv letar man andar i hemsökta hus och landet runt söker människor hälsa, helhet och harmoni genom alternativterapi och andliga idéer. Nyandligheten lever – ibland med exklusiva sanninganspråk. Sändarens David Berjlund gjorde några nedslag.



LANDET FÖR FULLT AV andlighet och renässans. Så fort jag börjar se mig omkring hittar jag dem. I Nyköping ett hemtjänstföretag som också kan ordna kontakt med avlidna. I Söderhamnskråket ett andligt center där en enda person erbjuder 14 olika tjänster, från "magiska kvällar" över "regression" till bara "friskvård". I Stockholmsfirar ett faktörförbund kvinnoguden som en föreläsning om "attraktionslagen", som säger att universum ger en vad man önskar.

Tidningen Nära rymer mycket av detta. Här läser jag om healing och ögongymnastik och självlärande budskap. "Är du orolig över arbete, pengar, kärlek. Vi har svaren. 19:80/minut" står det i en annons. I en frågespalt får läsarna svar på var deras försvunna saker finns, i en annan får en kvinna veta vad hennes häst vill säga henne.

Det är inte bildspråk man menar verkligen att man läser djups tankar och ser speglar. Och när de andliga tjänsterna ska säljas in undersöks ibland sanninganspråken av detaljerade teorier.

**OM AUROR TILL EXEMPEL.** En stor annons i tidningen berättar att min tröthet kan bero på min aurasstruktur. Lösningen? Med en "auratransformation" som "integrerar anden i den fysiska kroppen och därmed höjer kroppen i frekvens" – kan man "uppradera auran till en nyare version".

Men vad är en aura?  
Jag ringde Therese Lindberg, en av 140 aurförmedlare i Sverige, och frågar. Hon berättar om olika sorter – självs-, indigo- och kristallaura – och att de ger olika mycket energi. Och att ens aurotyp beror på om man föts före eller efter 1995, eller på 2000-talet.

**Men hur är auran beskaffad?**

– Kroppen är som ett uppbladdningsbart batteri, det laddar ut snabbt om du tar bort höjlet. Har du ingen aura, ingen energikropp, så kan kroppen inte ladda, svarar Therese, och berättar om att en del kan se auran och hur variationerna ger olika närhet mellan kropp och ande.

Jag fattar batteriliktelsen. Men vad auran faktiskt är, består av, undrar jag fortfarande.

**Hur vet ni att auran finns?**

– Det här är kanaliserad kunskap, som folk fått till sig. Då är det ganska svårt att ... att verifiera. Men för mig var det att jag såg effekten, och kunskapen stämmer med vad jag ser hända.

Mellan fem och tio tusen personer i Sverige har gått igenom en auratransformation, tror Therese – man får inte statistik, och priset bestämmer varje aurförmedlare.

**Hur går en behandling till, konkret?**  
– Egentligen är det här fysik, berättar Therese – och talar sedan om att klienten får



kopiera aurförmedlarens system, om protoner som överförs och människors olika frekvens – hon preciserar: den enskilda cellen har en frekvens som beror på salterna i den, och är frekvensen högre eller lägre har man en obalans.

**FYSIK?** Jag ringde Thors Hans Hansson, professor i ämnet, vid Stockholms universitet. – Nej, fysik är det inte. Men det är vanligt att man missbrukar vetenskapliga begrepp på det här viset, säger han.

Sven Öve Hansson, som är filosofiprofessor på KTH, säger att idder om auro – äs-fenomenet kring heliga människors kroppar – finns i flera religiösa traditioner. Men båda professorerna Hansson säger faktiskt hela bygget: auro är icke påvisats, och lärnas salter har inte att göra med några "frekvenser", protiner spelar ingen sådan här roll. Och tröt blir man av psykologiska och fysiologiska skäl.

**TIDNINGEN NÄRA** ges ut sedan 2009, av ett stort företag (Egenart Publishing) i stor upplaga (runt 28000), med ätta nummer per år. Chefredaktören Madeleine berättar om många och viktiga kontakter med läsarna.

Jag tror folk läser Nära för att de söker trygghet. I en tid med stress och oro i världens behov har man inte konsumera utan må bra och hjälpa varandra.

Tidningen vill gärna läsaren in i "den andliga världen", och ge verktyg till den inre resan mot trygghet, glädje och ro. De arrangerar andliga kryssningar med Finlandstjärna och uppmanar läsarna att gå ut och meditera en halvtimme när det är fullmåne, för att tillsammans "skicka ut kärleksfull energi". I tidningen är berättelserna viktiga, det kan handla om vägar vidare efter sorg eller om att man sett en

ängel eller tomt – "I förmedlar det", säger Madeleine. Sekter, svart magier voodoo får inte plats, det ska inte vara skrämmande. Harmoni och goda relationer är fokus för denna andlighet.

Någon lärta finns inte, men ett vanligt inslag är att man upplever närlet från döda släktingar och vänner. Och tro på medial förägga är så central att tidningen har ett eget medium, Benny Kosenqvist.

Jag läser en chatt där han får frågor från läsarna. Svaren är uppmanande. En kvinna med bröstcancer får svaret "du kommer att bli frisk igen, du har ju bestämt dig". En som orvar sig för sin ekonomi får veta: "Pengar är ju energi och det kan man låsa eller att man tillåter ett flöde. Det gör vi i vårt hand".

I en artikel i tidningen beskriver Benny vad "andliga guider" är (välgisarna på "andra sidan") och hur man sköter relationen med dem – till och med hur man kan "lägga in om skilsmässa" till guiden.

**Hur vet han allt detta?**

– Han får det till sig. Det kan låta flummigt, men jag följde honom när blev chattar. Då får han en fråga och svarar på direkten, väldigt konkret – han skulle inte hinna hitta på ett svar så snabbt, med alla detaljer, säger Madeleine.

**Men om det skulle vara bluff?**

– Man måste bestämma själv: mår jag bra av detta? Ingen tvingar dig till det, säger Madeleine Waller.

**PER JOHAN RÅSMARK** är skeptisk.

Jag träffar honom i Uppsala, där han är aktiv medlem i både Missionskyrkan och föreningen Vetenskap och folkbildning, och doktor i fysikalisk kemi.

Och så är han mentalist. Det vill säga: han gör sånt som medlem gör under seanser – läsare tankar och påverkar människors val. Men när Per Johansson gör det är det underhåll-

4 Per Johan Råsmark har flera till synes svårförenliga strängar på sin lyra: han är doktor i fysikalisk kemi, medlem i Missionskyrkan och han påstår sig kunna läsa människors tankar – som underhållning. FOTO: JOHAN BERGLUND

Tron på auro är stark inom nyandligheten. Det handlar om kroppens energiflöden.



ning, och han påstår inte annat än att det är en illusion.

Han lurar åskådaren genom att styra uppmärksamheten, använda information som finns men inte är uppenbar och blanda in generella antaganden. Det fungerar: vi sig egentligen bara lite av allt som hände, men hjärnan skavar så vi tror att vi har koll.

Så när någon hör ljud från sin döde man i rummet bredvid.

– Det är inte överligt, men det beror på att hjärnan tolkar situationer och ljud utifrån det som har varit, menar Per Johansson.

Han är noga med att man måste respektera människors upplevelser och åsikter. – Men de är inte fakta. De flesta inom nyandligheten tror på vad de gör och många mår säkert bra av råd de får, men ju noggrannare man studerar fenomenen desto mindre effekt ser man, säger han.

**DET ÄR ANSPRÅKEN** på exklusiv kunskap som är problematiska. Det någon "får till sig" är ibland bortom kontroll och diskussion – oavsett om det gäller ett medium eller kristna ledare som "vi" hur lång Gud är eller hur det ser ut i helvetet.

Är det någon skillnad på spök- och guds-tro?  
–

Allt handlar om hur man formulerar sin tro, och om man är beredd att fundera över skillnaderna mellan att tro och att veta. Men om man lämnar den kritiska granskningen kan konsekvenserna bli farliga. Och i det långa loppet är den bildningsyn som finns i sidorna här tidningen en fara för demokratin. Den tar bort möjligheten att skilja tro från oroligt, falskt från sant. Även om "sant" är ett problematiskt begrepp.

DAVID BERJLUND